

Această lucrare poate fi vizualizată și online

RENTROP & STRATON **PRO**

www.rspro.ro

August 2015

Revista Română de CONTABILITATE

De astăzi, contabilitatea e mai simplă decât pare!

LEGISLAȚIE ȘI COMENTARIILE DE SPECIALITATE

- Prevederi ale noului Cod fiscal de la 1 ianuarie 2016

INTERVIU CU DRD. EC. ADRIAN BENȚA – PARTEA I

- Noul Cod fiscal. Vrem o relaxare fiscală ca afară?

CAZURI PRACTICE

- Monografie contabilă pentru fermă de viței cu scopul de a-i vinde în UE și în afara UE
- Limite admise de perisabilitate a mărfurilor
- Prestare servicii de alimentație într-o școală. Înregistrări contabile
- Facturi incorect emise la producție lohn

RENTROP & STRATON
Informații Specializate

www.rs.ro

Interviu

Noul Cod fiscal. Vrem o relaxare fiscală ca afară? – partea I –

drd. ec. Adrian Bența

1. Ce ar fi trebuit să învățăm, din punctul de vedere al modului în care ne gestionăm finanțele, din experiența trecutului? Și ce ar fi trebuit să învețe cei care ne reprezintă pentru a sprijini mediul de afaceri?

Investitorii străini, cât și cei autohtoni, au nevoie de un mediu de afaceri neagresiv și predictibil pentru a putea pune în aplicare planuri de afaceri cu dezvoltare pe o perioadă lungă de timp. Observăm că aceste tipuri de afaceri sunt așa-zisele afaceri bune atât pentru antreprenor, cât și pentru societate și implicit pentru bugetul de stat. Vedem afaceri predate din tată în fiu în multe state dezvoltate. Aceste tipuri de afaceri ar trebui construite.

Eu sunt mândru că sunt român și consider acest popor unul harnic, inteligent și creativ. Uneori însă este prea blajin și acceptă, în virtutea generozității tradiționale, prea multe constrângeri date de un sistem realizat de oameni insuficient de buni profesional. Trebuie să depășim această bunătate proverbială și să cerem mai des socoteală! S-a mai auzit ceva de persoanele ce au introdus bacșișul în lege? L-au retras după... 3 zile și mii de firme sau persoane ce își desfășoară activitatea în domeniul contabil au intrat în fibrilații și au cheltuit resurse aiurea. Aceștia sunt plătiți din banii contribuabilului!

În privința creșterii unei afaceri trebuie să ne dezvoltăm analiza critică asupra propriilor noastre activități, să dezvoltăm acele calități pe care le avem, atingând și păstrând în același timp o foarte bună competență. Rezultatele nu vor întârzia să apară.

De asemenea, dacă ești în postura de om de afaceri, indiferent de calibrul tău, trebuie să te înconjori doar de oameni foarte bine pregătiți și să fii sfătuit de cei mai buni în profesiile lor. Din păcate, pentru multe profesii – și nu mă refer numai la activitate fiscală sau contabilă – sub umbrela multiplelor organizații profesionale, în virtutea vremurilor tumultuoase, se regăsesc persoane ce nu au ce să caute în acele domenii, sunt „neaveniți” ce aduc deservicii majore adevăraților profesioniști. Aici se impune un fler al celui ce își alege prestatorii și mai multă grijă în selecția colaboratorilor!

Trebuie ținut cont și de modificările prea rapide ale cadrului normativ sau ale tehnologiilor. Se impune identificarea unor colaboratori preocupați permanent pentru a fi la zi cu tot ce este nou. Dacă alegi un colaborator pe considerentul că lucrează de x ani în domeniu, s-ar putea să ai o surpriză majoră, să se fi modificat total domeniul! La fel este și cu cadrul normativ dacă lucrezi în contabilitate. Anul acesta sunt peste 100 de modificări normative; dacă nu ești conectat/abonat la o alertă fiscală, riști să plătești mulți bani pentru că s-a modificat ieri legea și pentru bagatele fără importanță reală, guvernul aplică amenzi usturătoare! În plus, o să afli cu tristețe că nu mai ești un profesionist și poți pierde contracte și clienți în fața celui ce este mai informat!

2. Măsurile de relaxare fiscală sunt benefice pentru întreaga populație, fie că vorbim de contribuabili, fie că ne referim la oameni de afaceri. Cum arată România astăzi față de acum 7-8 ani? Vă puneți speranțele în noul Cod fiscal?

Măsurile de relaxare fiscală sunt foarte bune când aduc o reformare a cheltuielilor statului. Niciun om normal la cap nu vrea să plătească impozite mai mari, ci cât mai mici. Cu siguranță, taxe mai mici duc la afaceri mai bune și se dezvoltă economia. Relaxarea fiscală este bine-venită dacă are un fundament economic sănătos. Reducerea TVA aduce și un plus de bani în buzunarul persoanelor fizice și acestea îl vor întoarce în economie. Se elimină taxa pe stâlp. Se reduce la 5% impozitul pe dividend! Se reduce acciza pentru combustibili. Lucruri minunate dacă au un fundament corect!

Din perspectiva noului Cod fiscal, nimeni nu este atât de priceput încât să afirme cu tărie că această lege este una proastă sau o lege bune în absolută totalitate. În primul rând, este o lege foarte amplă, se apropie de 500 de articole și peste 400 de pagini. Efectele sunt atât bune, cât și nedorite.

Partea dureroasă e că opiniile duse în mass-media sunt ale unor persoane ce nu au citit în viața lor o pagină de Cod fiscal sau din noul Cod fiscal. Am participat la o emisiune de la un post de televiziune la care a fost invitat și unul dintre autorii scrisorii către președintele țării pentru aprobarea Codului fiscal.

Referindu-mă exclusiv la titulatura și gradele universitare și la multiplele titluri și specializări avute sau la aplombul cu care manevra dulcea limbă română, ai fi crezut că este cel mai competent economist de pe planetă. În realitate, nu citise un rând din noul Cod fiscal. Doctrină... doctrină... fără nicio substanță!

Noul Cod fiscal generează lucruri bune și lucruri nedorite! Dintre lucrurile bune amintim că am identificat o calitate superioară a actului normativ. Este mult mai bine scris, mai ancorat la realitățile cotidiene. De exemplu, o eroare de calcul la impozitul pe profit pentru anii anteriori nu se mai corectează prin depunerea de rectificative la perioada trecută decât dacă este o eroare semnificativă.

Similar procedurilor contabile, dacă eroarea este nesemnificativă, aceasta se corectează la perioada curentă și implicit nu se generează dobânzi și penalități de întârziere! Se vede în acest cod o mai mare claritate a conținutului narativ și o mai bună corelare între articole. Beneficiul este evident: mai puține contradicții cu ANAF.

Ce-i în neregulă cu Noul Cod fiscal? Nu pot afirma că dețin adevărul absolut, însă pot analiza câteva aspecte! În primul rând, nu este în totalitate o reducere a sarcinii fiscale, dimpotrivă, unii contribuabili vor fi aspru impozitați.

Prima tendință este de mutare a sarcinii fiscale de la societate la persoana fizică. Persoana fizică autorizată sau cei ce desfășoară profesii independente vor plăti cu vârf și îndesat așa-zisa relaxare fiscală. De exemplu, pentru o PFA ce-și dorește pensie întreagă, rata de taxare este de circa 48% pentru un venit mediu de până la circa 2.500 euro/lună, iar dacă acesta este și plătitor de TVA, rata de taxare ajunge la 65%.

Desigur, orice persoană ar putea să afirme că sunt subiectiv pentru că și eu fac parte dintre aceste categorii socio-profesionale și mă afectează direct impozitarea. Așa este, însă nimeni nu poate nega suma procentelor de taxare!

Taxele locale se majorează, primăriile având dreptul să crească aceste taxe până la 500% pentru clădiri și terenuri. Nu vor ezita să majoreze impozitele datorate de societăți, că doar nu sunt votanți!

Terenurile nelucrate mai mulți ani vor fi taxate cu impozite locale majorate de până la 500%. Desigur, dorim ca toate suprafețele agricole ale țării să fie lucrate, însă sunt zone ale țării unde îmbătrânirea populației și plecarea tinerilor în alte localități conduce la lipsa forței de muncă pentru aceste terenuri. Gurile rele spun că este o măsură ce-i obligă pe acești bătrâni să-și vândă pământul!

Se majorează acciza la băuturile alcoolice! Desigur, nu te obligă nimeni să cumperi astfel de produse, însă viața ne arată că suntem o țară ce ne aflăm în statisticile cu astfel de consumatori, majorarea accizei neutralizează efectul reducerii TVA.

O altă tendință este avantajarea persoanelor străine față de persoanele rezidente în România. Se reglementează o taxare mai avantajoasă a nerezidenților, chiar dacă fac în România același tip de afacere cu ace-

leăși rezultate financiare față de un rezident. Sunt multiple cazurile fiscale în care se regăsește discriminarea.

Un prim exemplu comparat este taxarea unei microîntreprinderi cu proprietar străin și apoi cu unul cetățean român:

- a) proprietar străin nerezident: se achită 8% impozite (3% impozit micro + 5% impozit pe dividend);
- b) cu proprietar rezident în România: se achită 13,5% impozite (3% impozit micro + 5% impozit pe dividend + 5,5% contribuția la sănătate).

Rată de creștere a impozitării de 68% față de plățile făcute de un străin doar pentru că sunt cetățean rezident în România!

Un alt exemplu sunt plățile de dividende făcute de societăți române deținute de multinaționale-mamă din alte state membre. Aceste dividende sunt scutite de impozit direct prin Codul fiscal, iar plățile de dividende către societăți românești sunt impozitate cu impozitul pe dividend de 5%, abrogându-se scutirea existentă!

Și mai pot exemplifica și cu plățile de redevențe, dobânzi, scutite la impozitare când sunt plătite către aceleași societăți-mamă din alte state membre. Adică exact sumele ce erodează profiturile! Sigur, toate se justifică prin prevederi din directive! Însă nicio directivă nu stabilește dezavantajarea capitalului național.

Pentru mine, cel mai puțin plăcut lucru al noului Cod fiscal este efectul general asupra bugetului de stat. Așa-zisul deficit de 3% din PIB. La data de 31 mai 2015, conform unei raportări a BNR, țara noastră înregistrează o datorie externă de 90 miliarde euro (atât pe termen scurt, cât și pe termen lung). Eu și orice cetățean al țării sau orice nou-născut suntem datori vânduți și vom plăti cu vârf și îndesat aceste datorii. Un deficit mai mare înseamnă cheltuieli ale statului mai mari cu venituri mai mici, pe lângă datoriile deja contractate. Acoperirea deficitului se face din noi împrumuturi ce măresc datoria.

Doar în primul an de aplicare efectul deficitului este de circa minus 17 miliarde de lei, suma publică calculată de specialiști. Adică statul român se va împrumuta din nou. Ce vor face cu bani? Ce s-a făcut dintotdeauna: licitații trucate, pomeni electorale, asistați social și tăiatul vreunei panglici cu așa-zise investiții publice, praf în ochii votantului! Indiferent de culoarea politică!

Reducerea fiscalității este excelentă când are o bază corectă! Eu sunt de acord cu reducerea fiscalității, atât cât poate duce cu adevărat economia reală. După cum spune înțelepciunea populară, trebuie să te întinzi cât îți este plapuma. Așa că, dacă eu aș fi în măsură să adopt acest nou Cod fiscal, aș merge cu măsuri graduale, reducerea treptată a taxelor ținând deficitul sub control.

Nu poți spune reducere de fiscalitate cu introducerea de noi taxe compensatorii. Dacă economia reală suportă noi reduceri de taxe, dar fără să introducă pe sub ușa din spate alte biruri, în aceleași ținte de deficit, atunci această relaxare fiscală este bine-venită! Doar în aceste condiții! Împrumuturile sunt permise doar pentru binele general al societății.

Așa-zisa creștere economică pe baza stimulării consumului este o doctrină bună. Bună în manualul de economie din anii '70, ce spunea că va crește și producția. Ce nu spune nimeni și noi nu suntem în stare să observăm este că va fi bine în statul unde se produc acele bunuri. Dacă stimulăm consumul de electronice, va fi bine pentru producătorii din China. Așa că, aștept mai multe elemente ale Codului fiscal ce vor stimula producătorul român.

3. *În privința Codului fiscal, mai mulți reprezentanți din domeniu consideră că toată această tergiversare a lucrurilor influențează negativ opinia investitorilor și scade încrederea în piață. Este însă actuala situație, cu reglementările care sunt în vigoare, una care să sprijine afacerile și care să susțină contribuabilii? Ce instrumente putem folosi, ca simplu cetățean sau ca antreprenor, pentru a face față mai ușor obligațiilor fiscale?*

Pentru prima secțiune a întrebării, cred că marea majoritate a întreprinzătorilor au înțeles că respingerea **Codului fiscal nu înseamnă anularea lui**, ci retrimiteră în Parlament pentru modificări și îmbunătățiri. Aceștia au intuit existența unei nuanțe politice, tocmai de aceea acest avânt de înfierare a gestului președintelui s-a mai redus.

Cu siguranță însă, toată lumea așteaptă noul Cod fiscal și cred că în toamnă o să-l avem și poate va fi un cod mai bun. Este și un termen rezonabil de pus în aplicare de către noi, cei ce-l utilizăm în viața de zi cu zi, mai ales că noi oricum suntem obișnuiți cu legi date peste noapte. La majorarea cotei de TVA de 24% am avut termen câteva ore de aplicare.

Sarcina fiscală este dificilă uneori. Iar cel mai ușor este de plată când ai bani... sună a truism, desigur! Însă cel mai bine este să te gândești cum faci afaceri bune ca să realizezi acele taxe. Trebuie să te asiguri că vei încasa acele creanțe la scadență și că nu te trezești cu facturi emise la care tu plătești impozite, iar clientul tău își deduce sume fără a plăti obligațiile.

Sarcina fiscală este mai ușoară dacă știi ce se întâmplă cu banii tăi și mai ales dacă poți redirecționa o sumă din impozite către ceva de care vei fi mândru. Dacă ai de plată o sumă de impozit pe profit, atunci fă o sponsorizare la o școală, orice școală, suma se reduce din impozit, iar tu ai o mulțumire sufletească. Nu sunt practicant în dogme religioase, însă se pune la faptele bune! Chiar și o PFA poate face aceste sponsorizări.

4. Dobânzile și penalitățile de întârziere se majorează. Ce soluție vedeți în această privință din partea mediului de afaceri, dar și a contribuabililor persoane fizice? Dacă, pe de o parte, astfel de penalități grăbesc plata datoriilor, nu există și reversul medaliei sub formă de faliment sigur pentru multe firme?

Ca orice lege nouă ce se vrea ambițioasă, și Codul de procedură fiscală conține lucruri bune, dar și câteva aspecte foarte neplăcute. Autorii legii vor neapărat să demonstreze adevărul din proverbul nostru românesc că la o căruță de oale e suficientă numai o măciucă.

Dintre lucrurile bune amintim faptul că textul normativ este clar și la obiect. Cine citește Codul de procedură fiscală nu poate afirma că sunt foarte multe dispoziții interpretabile, discutabile. Pe alocuri se lasă impresia că uneori contribuabilul este chiar mângâiat părintește pe creștet. De exemplu: în ultimă instanță, când interpretăm legea, dacă niciunul dintre alte criterii nu se poate aplica, atunci legea se interpretează în sensul dat de contribuabil.

Nu aducem flori pentru faptul că avem o parte a legii bună. Salariile autorilor Codului de procedură fiscală sunt plătite tot din banii contribuabilului, iar acesta va fi jecmănit bine de bani de alte prevederi normative de-a dreptul insurmontabile. Așa că discutăm de plata dobânzilor și penalităților de întârziere. Cele două accesorii plătite pentru neachitarea impozitelor la scadență, deja cunocute, dobânzi și penalități de întârziere, sunt suplimentate prin penalitatea de nedeclarare.

Ce reprezintă penalitatea de nedeclarare? Este o sumă de bani plătită atât pentru erori de declarare contabilă, adică contribuabilul a depus inițial o declarație cu sumele datorate la plată și ulterior, din proprie inițiativă, corectează suma impozitului majorând-o, sau, mai grav și mai ales foarte discutabil, penalitatea de nedeclarare se aplică în momentul în care autoritatea fiscală efectuează o inspecție și stabilește debite suplimentare.

Ce valori au aceste trei cheltuieli accesorii? Procentele acestor taxe sunt reglementate de art. 174-181 din Legea nr. 207/2015, noul Cod de procedură fiscală, astfel:

- ➔ **dobânzi de întârziere** în procent de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere, respectiv 7,3%/an;
- ➔ **penalități de întârziere** în procent de 0,01% pentru fiecare zi de întârziere, respectiv 3,65%/an;
- ➔ **penalități pentru nedeclarare** aferente debitelor stabilite suplimentar cu ocazia inspecției, însă inclusiv